

رئیس دفتر

شماره... ۲۸۷۱۲
تاریخ... ۲۲/۲/۱۴۰۴
پیوست.....

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر ظفر قندی

وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سلام علیکم

بازگشت به نامه شماره ۱۰۰/۹۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۶ جناب عالی، به پیوست اصل مصوبات
نوزدهمین جلسه مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۸ شورای عالی سلامت و امنیت غذایی با موضوع «راهبردهای
ملی اولویت‌دار مدیریت آسیب‌های جسمی و روانی و پیامدهای ناشی از حوادث ترافیکی» که به توشیح
رئیس جمهور محترم رسیده است، برای اقدام لازم ارسال می‌شود.

محسن حاجی میرزایی

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

شورای عالی سلامت و امنیت غذایی

بسمه تعالی

﴿اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ﴾

نوزدهمین جلسه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی با استناد به مصوبه شماره ۱۴۱۲۲۰/ت ۵۵۳۳۰ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۴ هیات وزیران و اصلاحات بعدی، در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۸ تشکیل شد و موارد ذیل به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۹۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۶ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب گردید.

راهنمای ملی اولویت‌دار مدیریت آسیب‌های جسمی و روانی و پیامدهای ناشی از حوادث ترافیکی

در راستای بند ۲ و ۸ سیاست‌های کلی سلامت، ماده ۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و به منظور اجرای نقشه ایمنی راه‌ها مصوب کمیسیون ایمنی راه، سند کنترل و پیشگیری از بیماری‌های غیرواگیر مصوب چهاردهمین جلسه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی و با هدف کاهش سالانه ۱۰ درصد از میزان تلفات جانی و مصدومین حوادث رانندگی در کشور، مطابق جزء ۳ بند ج ماده ۳۰ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، مورد تاکید در بند ت ماده ۵۹ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، تکالیف زیر ابلاغ می‌گردد:

۱- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (وبدا) مکلف است:

الف- با عقد تفاهم‌نامه همکاری‌های درون‌بخشی و بین‌بخشی با دستگاه‌ها و ارگان‌های واجد آمبولانس و پرسنل آموزش دیده ذی‌ربط، نسبت به افزایش دسترسی به خدمات اورژانس پیش‌بیمارستانی در راه‌های فرعی و روستایی و مناطق کم‌برخوردار و دور از دسترس سازمان اورژانس کشور با مسئولیت سازمان مذکور ظرف مدت یک سال از ابلاغ این مصوبه اقدام نماید.

ب- با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (سازمان بهزیستی) ظرف شش ماه از ابلاغ این مصوبه، ساز و کاری را جهت ارائه خدمات سلامت روانی، سلامت اجتماعی و برنامه‌های توانبخشی جامعه محور بر اساس شناسایی به موقع و ارائه خدمات مناسب به مصدومین حوادث ترافیکی (با تاکید بر مراقبت‌های اولیه سلامت و با تعیین مسیر ارجاع در موارد ضروری) تعیین و تا انتهای برنامه هفتم سازو کار مذکور را مستقر نماید.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

شورای عالی سلامت و امنیت غذایی

شماره:

تاریخ:

ج- با همکاری فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران (فراجا) و سازمان صدا و سیما نسبت به تدوین، ابلاغ و اجرای برنامه ملی کاهش مخاطرات رانندگی ناشی از داروها طی یک سال از ابلاغ این مصوبه اقدام نماید. (طبق راهنمای پیوست ۱)

د- با همکاری فراجا، سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر، وزارت کشور و سازمان اداری و استخدامی کشور (جهت اجباری نمودن آموزش‌ها و اعطای مجوز آموزش ضمن خدمت)؛ نیروهای انتظامی و امدادی، فوریت‌های پزشکی پیش‌بیمارستانی، راهداری و آتش‌نشانی را به منظور برخورداری از مهارت‌های لازم و اقدام در صحنه حوادث ترافیکی از منظر مدیریت و انجام اقدامات حیاتی پایه و کمک‌های اولیه سلامت روان به مصدومان و سایر افراد درگیر در صحنه حادثه آموزش دهد، به گونه ای که تا پایان برنامه هفتم حداقل ۸۰٪ نیروهای مذکور امتیاز آموزش ضمن خدمت برای گذراندن دوره های مورد اشاره را کسب کرده باشند

تبصره: آموزش کلیه رانندگان با همکاری فراجا و جمعیت هلال احمر در دستور کار وبدا قرار گیرد.

ه- به منظور کاهش مرگ قابل پیشگیری در ترومای متعدد و مصدومیت‌های بسیار شدید در سطح بیمارستانی، دستورالعمل استقرار تیم‌های تروما منطبق با استانداردهای جهانی و شرایط بومی در سطح کشور را، حداکثر سه ماه بعد از ابلاغ مصوبه تدوین و حداکثر تا یک سال بعد، ده تیم تروما را در مراکز منتخب با اولویت مناطق کم‌برخوردار و پر خطر از نظر حوادث ترافیکی (با رعایت سطح بندی) فعال نماید.

تبصره: معاونت درمان وبدا به عنوان متولی درمان بیماران ترومایی مکلف است ظرف مدت شش ماه ضمن تشکیل کمیته کشوری درمان بیماران ترومایی و حوادث ترافیکی نسبت به تدوین سند جامع کشوری درمان بیماران ترومایی مشتمل بر نظام سطح‌بندی مراکز تروما، نقشه ارجاع بیماران ترومایی و پروتکل‌های به روز و مبتنی بر شواهد جهت درمان بیماران ترومایی در سطوح مختلف خدمات رسانی در بیمارستان‌های سطح کشور و آرایه به شورای عالی سلامت و امنیت غذایی اقدام نماید.

و- با ایجاد چارچوب و مدل ملی تعیین شدت مصدومیت حوادث ترافیکی در هر دو بخش پیش‌بیمارستانی و بیمارستانی با رعایت معیارهای جهانی و لحاظ شرایط بومی کشور، نسبت به ارتقای سامانه‌های موجود و ایجاد میان افزار ثبت سندها و تعیین شدت مصدومیت و اضافه نمودن شناسه یکتای فرم کروکی پلیس در پرونده بیماران، اقدام و پس از ارتقا و استقرار کامل این سیستم و تبادل اطلاعات، آمار موارد جرح ناشی از حوادث ترافیکی بر حسب شدت مصدومیت را تجمیع و به طور رسمی و در دوره‌های زمانی معین به مراجع ذی‌ربط

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

شورای عالی سلامت و امنیت غذایی

شماره:

تاریخ:

اعلام نماید. مرجع تعریف حادثه ترافیکی، کمیسیون ایمنی راه‌های کشور (با لحاظ دستورالعمل‌های/ معیارهای کشوری ویدا و استانداردهای بین‌المللی ثبت مصدومیت‌ها)؛ مرجع اعلام آمار موارد جرحی حوادث ترافیکی و آمار فوت بیمارستانی، ویدا و مرجع آمار متوفیان حوادث ترافیکی کشور، سازمان پزشکی قانونی است. در این راستا، کلیه سازمان‌های ذی‌ربط از جمله سازمان اورژانس کشور، جمعیت هلال احمر، سازمان پزشکی قانونی کشور، فراجا و تمامی بیمارستان‌های کشور شامل بیمارستان‌های دولتی، خصوصی، خیریه و عمومی غیردولتی (از جمله بیمارستان‌های نظامی) و کلیه پزشکان و پرستل درمانی و بهداشتی ذی‌ربط شاغل در کشور، مکلف به ارائه کامل، به روز و دقیق آمار موارد جرحی ناشی از حوادث ترافیکی طبق معیارها و دستورالعمل‌های کشوری ویدا می‌باشند.

ز- با همکاری فراجا و سایر دستگاه‌ها و مراکز علمی تخصصی مرتبط، ظرف مدت شش ماه از ابلاغ این مصوبه نسبت به تدوین دستورالعمل ارزیابی رانندگان پرخطر از منظر سلامت جسمی و روانی اقدام نموده و برای ارزیابی و مداخلات درمانی تخصصی رانندگان پرخطر، ملزومات لازم را در قالب کلینیک‌های تخصصی فراهم نماید.

ح- طبق بند ۴- الف ماده ۶۹ قانون پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، با همکاری سایر سازمان‌های ذی‌ربط نسبت به ارتقای نظام تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد علمی موثر در پیشگیری و کاهش حوادث ترافیکی و مرگ و میر ناشی از آن، با تاکید بر بهره‌مندی از کلیه شواهد متقن و زیرساخت‌های داده‌ای قوی موجود در بخش سلامت، جهت استفاده کلیه سازمان‌های ذی‌نفع ظرف مدت دو سال اقدام نماید (طبق راهنمای پیوست ۲).

تصوره: کلیه دستگاه‌هایی که در مراکز بهداشتی، مراکز درمانی و بازتوانی، داده‌های مرتبط با ابتلا به بیماری‌ها، اقدامات پزشکی و داروهای موثر بر رانندگی، و نیز پرونده الکترونیک سلامت را ثبت می‌کنند حسب مورد داده‌های در اختیار، ملزم هستند با رعایت تبصره ماده ۴ قانون "مدیریت داده‌ها و اطلاعات ملی" ضمن ارتقا و به روز رسانی سامانه‌های خود، برای یکپارچه‌سازی و تبادل اطلاعات با پایگاه ملی سلامت ایرانیان (شامل سپاس) (جهت پیشگیری و کاهش حوادث ترافیکی و مرگ و میر ناشی از آن در بیماران شناسایی شده و معرفی افرادی که بیماری آن‌ها صلاحیت رانندگی را مخدوش می‌نماید به فراجا) اقدام نمایند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

شورای عالی سلامت و امنیت غذایی

شماره:

تاریخ:

ط - طی مدت شش ماه از ابلاغ مصوبه نسبت به تدوین برنامه کاهش بار مصدومیت ناشی از حوادث ترافیکی در کودکان با همکاری پلیس راهور، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت آموزش و پرورش، سازمان صدا و سیما، و سایر بخش‌های ذی‌ربط و با مشارکت واحدهای علمی تحقیقاتی و استفاده از تجربیات بین‌المللی و مقتضیات قانون حمایت از اطفال و نوجوانان و تامین حقوق سلامت کودکان با توجه ویژه به کاهش بروز حوادث ترافیکی و مصدومیت و شدت و مرگ ناشی از حوادث و نیز کاهش عواقب جسمی و روانی رویداد حوادث ترافیکی اقدام نماید.

۲- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است:

الف - با همکاری سازمان صدا و سیما برای تامین نیازمندی‌های فرکانس جهت تکمیل پوشش، نسبت به ارتقای پوشش ارتباطی برای امکان تماس با کلیه شماره‌های امدادی در مقاطع فاقد پوشش محورهای اصلی مواصلاتی کشور اقدام کند، به گونه‌ای که تا پایان برنامه هفتم ۱۰۰٪ نقاط کور در آزادراه‌ها، بزرگراه‌ها و راه‌های اصلی و تحت پوشش قرار گرفته باشند.

تبصره: وبدا و فراجا ظرف مدت سه ماه نسبت به شناسایی محورهای حادثه خیز روستایی با اولویت ویژه اقدام و گزارش آن را به شورای عالی سلامت و امنیت غذایی ارائه نمایند.

ب - نسبت به همکاری با سازمان مدیریت بحران، کمیسیون ایمنی راه‌ها، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کلیه دستگاه‌های امدادی در ایجاد ساختار بهینه مدیریت چندبخشی دیسپچ (بر اساس یکی از الگوهای دیسپچ مشترک یا دیسپچ مرتبط) و نیز توسعه دیسپچ سیار به منظور پاسخگویی بهتر در شرایط اضطرار و تجمعات انبوه با توجه به زیرساخت‌ها و شرایط بومی کشور در راستای توسعه زیست بوم فناورانه مبتنی بر هوش مصنوعی اقدام کند، به گونه‌ای که تا پایان برنامه هفتم مدیریت چندبخشی دیسپچ در کل کشور اجرایی گردد.

۳- فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (فراجا) مکلف است:

الف - با همکاری قوه قضائیه، نسبت به شناسایی رانندگان پرخطر، تشخیص و ارجاع موارد ضروری در ساختار موجود فراجا و در صورت احتمال ابتلا به بیماری به مراکز تخصصی مرتبط مورد تایید وبدا اقدام نماید.

ب - با توجه به شاخص‌های ایمنی راه، خودرو و جنبه‌های سلامت و درک خطر عامل انسانی، بهره‌گیری از آموزشگاه‌های نسل سوم با استفاده از فن‌آوری‌های نوین را به صورت آزمایشی در دستور کار قرار دهد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

شورای عالی سلامت و امنیت غذایی

شماره:

تاریخ:

ج- با سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، سازمان حفاظت محیط زیست و استانداری‌ها، برای کاهش تصادفات در مقاطع جاده‌ای پرخطر از نظر تصادف وسایط نقلیه با دام و یا گونه‌های حیات وحش همکاری نماید.

۴- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است:

الف- به منظور تامین و تجهیز آمبولانس‌های مورد نیاز بخش سلامت کشور از طریق شرکت‌های کاربری ساز دارای پروانه اقدام نماید. هماهنگی با بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه جهت تامین منابع ریالی و ارزی بر عهده وبدا خواهد بود.

ب- با همکاری سازمان ملی استاندارد ایران، وزارت راه و شهرسازی، فراجا و مراکز علمی مرتبط با سلامت و ایمنی حمل و نقل، علاوه بر اجرای کامل استانداردهای اجباری مصوب در بخش ایمنی، جهت ارتقای تقاضا توسط مصرف‌کننده در خصوص ایمنی خودرو، نسبت به اعلام عمومی رتبه‌بندی ایمنی به مراجع معتبر برای کلیه خودروهای تولید داخل و وارداتی با اولویت وسایل نقلیه برون شهری اقدام کند، به گونه ای که حداقل ۳۰٪ خودروهای تولیدی و وارداتی سال ۱۴۰۴ واجد برچسب ایمنی گردند و تا پایان برنامه هفتم، تمامی خودروهای تولیدی و وارداتی سال ۱۴۰۵ به بعد واجد این برچسب شوند.

تبصره: در سال‌های اول اجرای برنامه، این رتبه بندی می‌تواند بر اساس میزان برخورداری از انواع تسهیلات ایمنی خودرو (تعداد کیسه هوا، ESP و موارد مشابه) انجام گیرد. لیکن تا پایان برنامه هفتم رتبه بندی کیفیت باید بر اساس بومی‌سازی روش‌های استاندارد بین المللی موجود (مانند NCAP، ENCAP) و ایجاد زیرساخت تجهیزاتی لازم انجام شود.

۵- وزارت آموزش و پرورش و سازمان فنی - حرفه‌ای مکلفند:

الف- با همکاری فراجا و بررسی تجارب بین‌المللی و بهره‌مندی از فناوری‌های موثر و نوین آموزشی، آموزش لازم در زمینه سلامت و ایمنی ترافیک را در قالب مناسب و بصورت سطح بندی شده (برنامه درسی تلفیقی، کارگاه، دوره آموزشی، استفاده از ظرفیت مراقبین سلامت آموزش دیده مدارس، سامانه شاد و ...) متناسب با هر گروه سنی برای کلیه مقاطع تحصیلی (شامل مهدکودک) و نیز برای کادر اداری- اجرایی و فرهنگیان آموزش و پرورش ارائه دهند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

شورای عالی سلامت و امنیت غذایی

شماره:

تاریخ:

۶- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (وبدا)، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلفند:

الف- با همکاری فراجا و با بهره‌مندی از فناوری‌های موثر و نوین آموزشی، آموزش لازم در زمینه سلامت و ایمنی ترافیک را در قالب واحد درس عمومی اجباری، سرفصل دروس اختصاصی، کارگاه، دوره آموزشی، برای کلیه مقاطع تحصیلی در آموزش عالی و نیز برای کادر اداری - اجرایی و اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها ارائه دهند، به گونه ای که تا پایان برنامه هفتم سواد ایمنی ترافیک در جمعیت مذکور حداقل ۴۰٪ افزایش یابد.

ب- در راستای تقویت مرجعیت رصد علمی و تامین شواهد علمی متقن و حمایت از مطالعات تحقیقاتی جامع در حوزه سلامت و ایمنی حمل و نقل، نسبت به توسعه پیمایش‌های ملی تعمیم پذیر در سطوح ملی و محیطی و مطالعات آینده‌نگر هم‌گروهی مساله محور (کوهورت سلامت و ایمنی ترافیک) در سطح ملی با هدف علت شناختی، تعیین سهم بخش‌های مختلف در حوادث ترافیکی و پیامدهای بلندمدت ناشی از این حوادث، و نیز ایجاد سیستم سوریلاکس (مراقبت) عوامل خطر انسانی، شاخص‌های رصد و پیامدهای منتسب به سوانح و حوادث ترافیکی و انتشار عمومی گزارش مطالعات مذکور اقدام نماید، به گونه‌ای که تا پایان برنامه هفتم سهم مطالعات تحقیقاتی مذکور ۵۰٪ افزایش یافته و سیستم سوریلاکس مورد اشاره مستقر گردیده باشد.

دبیرخانه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی در راستای ارتقای هماهنگی و راهبری درون-بخشی سلامت و ایمنی ترافیک و استفاده بهینه از تمام ظرفیت‌های بخش سلامت و افزایش همسویی و حمایت منسجم بخش سلامت از سیاست‌های نهاد راهبر ایمنی ترافیک کشور، با تشکیل کارگروه / کمیته ویژه سلامت و ایمنی ترافیک در سطح ملی و استانی (ذیل دبیرخانه سلامت و امنیت غذایی استان) و ایجاد ساز و کار لازم برای بهره‌مندی از کاربست نتایج مطالعات و تحقیقات انجام شده در زمینه ایمنی ترافیک، نسبت به هماهنگی درون‌بخشی و بین‌بخشی، جلب مشارکت بخش خصوصی و ساختارهای مردم نهاد، نظارت بر اجرای مصوبات شورا، سنجش اثر اجرای مصوبات و انتشار عمومی گزارش پیشرفت برنامه‌ها اقدام و گزارش کامل پیشرفت مصوبات را هر شش ماه یکبار به شورای عالی سلامت و امنیت غذایی ارائه نماید

مسعود پزشکیان

رئیس جمهور و رئیس شورای عالی سلامت و امنیت غذایی